

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Το ελληνικό
«λαϊκό» μυθιστόρημα
του 19^{ου} αιώνα:
Θεωρητικά ζητήματα

ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ ΣΤΟΝ
ΚΑΘΗΓΗΤΗ HENRI TONNET

<http://www.he.duth.gr/conference/>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΚΟΜΟΤΗΝΗ
25-27 ΜΑΪΟΥ 2018

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ & ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ (Παν. Τσαλδάρη 1 - Παλιά Νομική)

Με την οικονομική ενίσχυση
του ΕΛΚΕ Δ.Π.Θ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Το ελληνικό «λαϊκό» μυθιστόρημα του 19ου αιώνα: Θεωρητικά ζητήματα

Παρασκευή 25 Μαΐου 2018, Αμφιθέατρο Παλιάς Νομικής

Κοινή έναρξη με το διεθνές συνέδριο του
Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών Δ.Π.Θ.
«Καινοτόμες προσεγγίσεις στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών»

16.30 - 17.30: Εγγραφές συνέδρων.

17.30 - 18.00: Παραδοσιακοί ελληνικοί χοροί από την ομάδα του Λυκείου Ελληνίδων του παραρτήματος Ξάνθης.

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: Μ. Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ - Μ. ΔΗΜΑΣΗ - Ζ. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΟΥ - Ε. ΓΡΙΒΑ

18.00-19.00: Επίσημη έναρξη -Χαιρετισμοί:

- Χαιρετισμός από τον Πρυτανεύοντα του Δ.Π.Θ.
- Χαιρετισμός από τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
- Χαιρετισμός από τον Πρύτανη του Κρατικού Πανεπιστημίου Μαριούπολης
- Χαιρετισμός της Γενικής Προξένου της Ελλάδας στη Μαριούπολη
- Χαιρετισμός του Προξένου της Ουκρανίας στη Θεσσαλονίκη
- Χαιρετισμοί επισήμων
- Χαιρετισμοί των Προέδρων των Τμημάτων Ιστορίας και Εθνολογίας & Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών
- Χαιρετισμός της Κοσμήτορος της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δ.Π.Θ.
- Χαιρετισμός της Εκπροσώπου του Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Π.Δ.Μ.
- Απόδοση τιμητικών διακρίσεων από το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας.

19.00-19.30: **HENRI TONNET**, Ομότιμος Καθηγητής Νεοελληνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Σορβόνης: *Για την ιδεολογία σε τρία ελληνικά «λαϊκά» μυθιστορήματα του 19ου αι. (Η Επτάλοφος [1855] του Πέτρου Ιωαννίδη, Τα απόκρυφα Κωνσταντινουπόλεως [1868] του Χριστόφορου Σαμαρτσίδα, Ο Βασιλεύς του Άδου [1882] του Κωνσταντίνου Μεγαρέως).*

19.30-20.00: **ΑΘ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ-ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ**, Διευθύντρια Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου: *Η επαγγελματική μάθηση των εκπαιδευτικών στην Κύπρο: δεδομένα και προοπτικές.*

20.00-21.00: Αναγόρευση σε επίτιμο διδάκτορα του Τ.Γ.Φ.Π.Π.Χ. του **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΠΑΛΑΜΠΑΝΩΦ**, Πρύτανη του Κρατικού Πανεπιστημίου της Μαριούπολης.

21.00-21.30: Δράσεις από το Κρατικό Πανεπιστήμιο της Μαριούπολης.

21.30: Gala dinner.

Σάββατο 26 Μαΐου 2018, Αίθουσα Α' Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

1η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: Θεωρητικές προσεγγίσεις στο ελληνικό «λαϊκό» μυθιστόρημα του 19ου αιώνα Α'

Προεδρείο: HENRI TONNET - ΓΕΩΡΓΙΑ ΛΑΔΟΓΙΑΝΝΗ

09.00-09.20: **ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΣΥΜΕΩΝΙΔΟΥ**, Υποψήφια Διδάκτορας Νεοελληνικής Φιλολογίας Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας Δ.Π.Θ.: *«Βιομηχανική φιλολογία»: απόψεις κριτικών της εφ. Το Άστυ για την παραλογοτεχνία κατά την τελευταία δεκαετία του 19^{ου} αι.*

09.20-09.40: **ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΚΑΤΣΑΝΟΣ**, Υποψήφιος Διδάκτορας, Πανεπιστήμιο Πατρών και Πανεπιστήμιο Paul-Valéry, Μονπελιέ: *Η μυστηριομανία του 19^{ου} αιώνα στην Ελλάδα: ιστορικές και θεωρητικές προσεγγίσεις.*

09.40-10.00: **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ**, Μεταδιδακτορική ερευνήτρια Α.Π.Θ.: *Για έναν ορισμό του ελληνικού λαϊκού μυθιστορήματος του 19^{ου} αι.: αφηγηματικά μοτίβα και αναγνωστική πρόσληψη.*

10.00-10.20: **ΘΑΝΑΣΗΣ Β. ΚΟΥΓΚΟΥΛΟΣ**, Δρ. Νέας Ελληνικής Φιλολογίας, Ε.ΔΙ.Π. Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας Δ.Π.Θ.: *(Ενδο)αναφορές περί μυθιστορήματος στα αυτοτελή ελληνικά λαϊκά μυθιστορήματα του 19ου αιώνα.*

10.20-10.50: Συζήτηση

10.50-11.00: Διάλειμμα

2η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: Θεωρητικές προσεγγίσεις στο ελληνικό «λαϊκό» μυθιστόρημα του 19ου αιώνα Β΄

Προεδρείο: ΑΛΕΞΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ - Μ. Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ

11.00-11.20: **ΣΟΦΙΑ ΝΤΕΝΙΣΗ**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ιστορίας και Κριτικής της Λογοτεχνίας Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών Αθήνας: *Εκτυλίσσοντας τον μίτο του ελληνικού μυθιστορήματος του 19^{ου} αιώνα: ζητήματα όρων και ορισμών στο διεθνές και εθνικό τους πλαίσιο.*

11.20-11.40: **ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΚΟΤΣΗ**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νεοελληνικής και Συγκριτικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πατρών: *Τα ελληνικά απόκρυφα πόλεων του 19^{ου} αιώνα: ένα λαϊκό είδος μυθιστορήματος;*

11.40-12.00: **ΓΕΩΡΓΙΑ ΛΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**, Καθηγήτρια Νέας Ελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων: *Η ιστορία ως δράμα στο ιστορικό λαϊκό μυθιστόρημα. Ν. Δοσίου, Τα θύματα του Βάγια.*

12.00-12.20: **ΛΑΜΠΡΟΣ ΒΑΡΕΛΑΣ**, Αναπληρωτής Καθηγητής Νέας Ελληνικής Φιλολογίας Α.Π.Θ.: *Δημοσιογραφική επικαιρότητα και λαϊκό μυθιστόρημα στη δεκαετία του 1890.*

12.20-12.50: Συζήτηση

12.50-13.00: Διάλειμμα

3η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: Συγκριτικές και διεπιστημονικές προσεγγίσεις στο ελληνικό «λαϊκό» μυθιστόρημα του 19ου αιώνα

Προεδρείο: ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΚΟΤΣΗ - ΣΟΦΙΑ ΝΤΕΝΙΣΗ

13.00-13.20: **Μ. Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ**, Καθηγητής Λαογραφίας Δ.Π.Θ.: *Τα λαϊκά μυθιστορήματα και η λαογραφική τους «ανάγνωση».*

13.20-13.40: **ΝΑΝΤΙΑ ΜΑΧΑ-ΜΠΙΖΟΥΜΗ**, Δρ. Λαογραφίας, Διδάσκουσα στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δ.Π.Θ.: *Το ένδυμα σε ελληνικά απόκρυφα μυθιστορήματα του 19ου αιώνα.*

13.40-14.00: **ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΣΤΡΑΤΗ - ΛΟΥΙΖΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΟΥ**, Υποψήφια Διδάκτορας Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου - Επίκουρη Καθηγήτρια Νεοελληνικής Λογοτεχνίας - Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Κύπρου Πανεπιστημίου Αιγαίου: *Οδυσσειακά θέματα και μοτίβα στον Βασιλέα του Άδου του Κωνσταντίνου Μεγαρέως.*

14.00-14.20: **LOÏC MARCOU**, Μεταδιδακτορικός ερευνητής, Inalco: *Η μάγκα του Ωρολογίου ήτοι Τα αποτελέσματα μιας αμαρτίας (1877) του Νικολάου Β. Βωτορά: ένα ελληνικό λαϊκό μυθιστόρημα με γαλλικές επιρροές;*

14.20-14.50: Συζήτηση

14.50-17.30: Διάλειμμα

4η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: Όψεις του ελληνικού «λαϊκού» μυθιστορήματος του 19ου αιώνα

Προεδρείο: DAMLA DEMİRÖZÜ - ΛΟΥΙΖΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΟΥ

17.30-17.50: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΚΗΣ, Φιλολόγος Δ.Ε. - Μεταπτυχιακός φοιτητής Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας Δ.Π.Θ.: *Τα ιστορικά και αρχαιολογικά στοιχεία στο μυθιστόρημα Θρακικά Σικηναί (1891) του Σαράντη Ι. Σαραντίδη.*

17.50-18.10: ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΚΙΡΤΖΗΣ, Επίκουρος Καθηγητής Οθωμανικής και Τουρκικής Ιστορίας Δ.Π.Θ.: *Η διηγηματογραφία του Γεωργίου Βιζυηνού και το μυθιστόρημα του 19ου αιώνα - Η μετάβαση από τον Ρομαντισμό στον Ρεαλισμό.*

18.10-18.30: ΣΤΕΛΛΑ ΧΕΛΙΔΩΝΗ, Λέκτορας Νεοελληνικής Φιλολογίας Δ.Π.Θ.: *Είναι Η Γυφτοπούλα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη λαϊκό μυθιστόρημα; Ή οι όροι και τα όρια του «λαϊκού» μυθιστορήματος.*

18.30-18.50: ΜΟΣΧΟΣ ΜΟΡΦΑΚΙΔΗΣ-ΦΥΛΑΚΤΟΣ, Καθηγητής Ελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Γρανάδας: *Το λαϊκό μυθιστόρημα και η προώθηση κοινωνικών και πολιτικών ιδεών: Η Εβραία του Επαμεινώνδα Κυριακίδη.*

18.50-19.20: Συζήτηση

19.20-19.30: Διάλειμμα

5η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: Η μαρτυρία των κειμένων του ύστερου 19ου αιώνα

Προεδρείο: ΜΟΣΧΟΣ ΜΟΡΦΑΚΙΔΗΣ-ΦΥΛΑΚΤΟΣ - TUDOR DINU

19.30-19.50: ΑΛΕΞΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ, Ομότιμος Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης: *Η Αθήνα-μας του Σπανδωνή (1893) και το κοινό-του.*

19.50-20.10: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΥΡΕΛΟΣ, Αναπληρωτής Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας Δ.Π.Θ.: *Τα κορίτσια μας (1893) του Κωστή Χ. Νεαπολίτη.*

20.10-20.30: ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΕΡΜΕΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ - ΝΙΚΟΣ ΦΙΛΙΠΠΑΙΟΣ, Αναπληρωτής Καθηγητής Ανθρωπολογίας της Τέχνης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων - Υποψήφιος Διδάκτορας Τμήματος Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων: *Λέοντος Γεράρδη, Το Ακέφαλον Πτώμα: ένα αστυνομικό μυθιστόρημα Απόκρυφων του 1895.*

20.30-21.00: Συζήτηση

Κυριακή 27 Μαΐου 2018, Αίθουσα Α' Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

6η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: Μυθιστορήματα της ελληνικής διασποράς

Προεδρείο: ΛΑΜΠΡΟΣ ΒΑΡΕΛΑΣ - ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΥΡΕΛΟΣ

09.15-09.35: DAMLA DEMİRÖZÜ, Καθηγήτρια Νεοελληνικών Σπουδών Πανεπιστημίου İstanbul: *Το καραμανλίδικο μυθιστόρημα Ταμασάι Δουνγιά βε Δζεφακιάρ-ου Δζεφακές (=Το θέατρο του κόσμου. Ο τύραννος και ο διωκόμενος) του Ευαγγελινού Μισαηλίδη και οι «αναγνώσεις» του.*

09.35-09.55: TUDOR DINU, Αναπληρωτής Καθηγητής Νεοελληνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου: *Ο φαναριώτικος κόσμος του Βουκουρεστίου στο μυθιστόρημα Ciocoi vechi și noi (=Παλαιοί και νέοι αρχοντοχωριάτες) του Nicolae Filimon (=Νικολάου Φιλήμονος).*

09.55 - 10.10: Συζήτηση

Αμφιθέατρο Παλιάς Νομικής

10.15-11.15: ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ: Ειδολογικά ζητήματα του ελληνικού «λαϊκού» μυθιστορήματος του 19ου αιώνα

HENRI TONNET, ΛΑΜΠΡΟΣ ΒΑΡΕΛΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΚΟΤΣΗ, ΓΕΩΡΓΙΑ ΛΑΔΟΓΙΑΝΝΗ, ΣΟΦΙΑ ΝΤΕΝΙΣΗ, ΑΛΕΞΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ
Συντονιστής: ΘΑΝΑΣΗΣ Β. ΚΟΥΓΚΟΥΛΟΣ

11.15-11.30: Λήξη συνεδρίου.

12.00-13.00: Αναγόρευση σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του TUDOR DINU, Αναπληρωτή Καθηγητή Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου.

Προέλευση εικόνων. Αφίσα: Ε. Κ. Κυριακίδης, *Δύο Καρδία. Προτότυπον κοινωνικόν μυθιστόρημα*, Τύποις «Ακροπόλεως», Εν Αθήναις 1893, σ. 17.
Κοσμήματα: Κ. Γ. Κασίνης, *Βιβλιογραφία των ελληνικών μεταφράσεων της ξένης λογοτεχνίας. 10^η - Κ^η αι. Αυτοτελείς εκδόσεις*, τόμος Α' 1801-1900, Σύλλογος προς διάδοσιν Ωφελίμων Βιβλίων, Αθήναι 2016.